

Barri de la Ganiveta

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer del Sol
Emplaçament: Camí de Sant Valerià, al cap d'uns 300 m a l'esquerra (oest)
Alçada: 150

Coordenades:

Latitud: 41.58312
Longitud: 2.22996
UTM Est (X): 435812
UTM Nord (Y): 4603778

Classificació

Número de fitxa: 08108 - 64
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Propietaris diversos
Autoria de la fitxa: Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 08/02/2022 - 11:45

Descripció

Petit carrer o raval de tradició pagesa format per un grup d'unes tres cases, però que antigament probablement eren més. Es troba a un costat del camí de Sant Valerià i prop també de l'antic camí ral de Sabadell a Granollers. Les cases estan adossades entre mitgeres i tenen les seves façanes principals mirant cap a migdia. A la part de davant i darrere i tenen patis i horts, amb presència al sector sud de diversos coberts.

Es tracta de cases pageses de tipologia semblant però no idèntica, que més o menys han mantingut els volums originaris però amb nombroses transformacions modernes. Consten de planta baixa més un pis, amb el carener de la teulada en paral·lel al carrer. Sembla que cada casa es distribuïa en base a un o dos eixos d'obertures verticals, però amb les diverses reformes i compres de cases per part de les seves veïnes s'hi han introduït algunes alteracions, i la gran majoria d'obertures han estat remodelades. Les alçades són lleugerament diferents.

Actualment, les cases són les següents: cal Cintet Rels (la primera, més baixa), cal Met (la segona, actualment pintada de groc), i can Mas (la tercera, molt ampla). Aquesta darrera és la més gran i fruit de la fusió de diverses cases prèvies. Can Mas ha mantingut la tipologia de les obertures amb menys alteracions, alguna amb un amplit de pedra. Més enllà, pel costat de ponent, can Mas està adossada a un cobert de superfície considerable, fent angle amb una terrassa de construcció moderna.

Observacions:

Altres denominacions: popularment es pronuncia també barri de la Gavineta

Dades documentals facilitades pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER).

Història

El carrer de la Ganiveta és un petit barri de cases populars pageses que devia formar-se en algun moment del segle XIX posterior a 1818, ja que les cases no apareixen encara a l'Apeo o registre municipal de finques d'aquest any. No es pot descartar, però, que en aquest indret ja hi hagués un mas més antic. Podria tractar-se del mas Compter, que en un moment donat va desaparèixer.

Segons diu la tradició, l'apel·latiu de la Ganiveta fa referència al fet que a l'entrada del barri hi havia un pou comú que solia tenir molt poca aigua i els veïns de les cases s'afanyaven al matí per ser els primers a treure'n perquè s'acabava de seguida. Això provocava contínues disputes, fins al punt que algunes havien acabat a ganivetades. Avui el carrer s'anomena oficialment carrer del Sol.

Cal Cintet o Cintet Rels (la primera casa del barri) va prendre aquest nom quan hi va anar a viure Jacint Francàs, que era fill de can Rels. Aquesta casa també és coneguda per ca la Maria de can Rels, sobrenom amb el que era coneguda la seva dona, Maria Xicota Roca.

Cal Met sembla que va ser construïda el 1830. Sabem que l'home que la va fer es deia Jaume. La vinya de cal Met era prop del barri, on avui hi ha unes cases més amunt, camí Sant Valeria.

Can Mas anteriorment era coneguda amb la denominació de ca l'Oliveres perquè el seu propietari, Josep Mas Paradell, era conegut popularment com a Josep de ca l'Oliveres perquè havia estat masover en aquesta casa. La casa de la seva esquerra era ca l'Amadeu, que era propietat d'Amadeu Ramon Briqueus, i la seva filla gran fou Teresa Ramon. En un moment donat can Mas va comprar ca l'Amadeu i encara una part de can Met.

Així mateix, al sector sud-oest hi havia hagut també una caseta molt petita anomenada cal Noi Xic. Hi vivia Joan Brunés Entraigas, i després va ser transformada en cobert.

Bibliografia

GARCIA-PEY, Enric (1999). *Lliçà d'Avall/de Vall. Recull onomàstic*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 20, 53, 96-97, 136-146, 221.

